

DIJEČEZANSKI LIST

za Šibensku
i za jugoslavenski dio

Biskupiju
Zadarske Nadbiskupije

Izlazi u Šibeniku jednom na mjesec

Cijena za godinu Dinara 50.—

God. 1926.

Broj 2.

NAREDBE I OGLASI ORDINARIJATA.

Br. 498 i 499/A.A.

Gradnja novog Sjemeništa.

Kad mi je Božja Providnost povjerila upravu Šibenske biskupije, poglavita misao i briga mi je bila, da otvorim sjemenište. Primivši usto i upravu mal ne cijele Zadarske nadbiskupije, koja je ostala bez svog drevnog sjemeništa, time mi je bila nametnuta prijeka dužnost i neodgodiva potreba, da što prije i ostvarim misao.

Kraj teških poratnih prilika, jedva mi je uspjelo, da nađem jednu kuću č. č. Redovnica S. Benedikta, i da je preudesim, te sam mogao, na 20 rujna 1923, otvoriti sjemenište, koje je prve godine primilo tek 35 pitomaca.

Našav kuću, našao sam četiri gola zida, a ipak je, Božjom pomoću, uspjelo, da se kuća, ne malim troškom, popravi, preuredi i opskrbi potrebitim pokućstvom, a primljena mladež uzdrži kroz godinu. Ne samo to, nego mi je još iste godine pošlo za rukom, da kupim susjednu kuću, korenito je preudesim i u redim tako, da se je druge godine primilo 46 a treće 56 pitomaca, nabavljajući i pokućstvo za povećani broj.

Ali što je taj broj za dvije biskupije, u kojima je već sada prazno 29 dušobrižničkih mjesta, dobra tretina svećenstva je već prevalila šesdesetu godinu, a u našem dijelu Zadarske nadbiskupije samo od konca lipnja 1924 do sada umrlo je 8 dušobrižnika?

Sadašnje sjemenište udešeno iz nužde ni uz najbolju volju ne bi moglo primiti više od 60 pitomaca, a k tomu ni položajem ne odgovara.

Zato smatram osobitim darom Božje Providnosti, što mi se je ovih dana pružila prigoda, da kupim shodno zemljište, na zdravu i lijepu položaju.

Nu sad nastaje pitanje građe, t.j. srestava. Ako se ima graditi sjemenište, treba da se gradi prama

higijenskim i podagoškim načelima. Za to se hoće mnogo novca a ja ga nemam. Ipak se pouzdano ufam u očinsku Providnost Božju, koja je i dosad pomagala, a znam da se ovakva djela ne dižu u nekoliko mjeseci:

Oslanjajući se na Božju Providnost, i naša je dužnost da sami svim silama pomažemo djelo Božje.

Stoga se obraćam vama, draga braćo, svećenici, moji suradnici u vinogradu gospodnjem. Bez svećenstva, rekao je župnik arški, S. Ivan Vianney, narod će podivljati, obožavat će živine. Čemu nam i najljepše crkve, ako bez svećenika ostaju u tolikim župama zatvorene; i čemu svete odore i zlatno posude, kad nema Božjih službenika, da prikazuju žrtvu i dijele sakramente?

Držeći ovo pred očima, svak će se lako uvjeriti, da je najpreča potreba i ponajsvetije djelo, u današnjim prilikama, rad i žrtva za uzgoj crkvnog pomlatka.

Obraćam se vama, ljubljena braćo svećenici, da svi složno, po svojim silama, što više doprinesemo za ovu svrhu.

Obraćam se M. P. dušobrižnicima, da uznastoje, neka crkvinarstva od svojih pretičaka doprinesu što više, ograničiv za koju godinu troškove, što nijesu od osobite nužde.

Neka isti vruće preporuče pučanstvu ovu našu opću potrebu, predočiv im bijedu u kojoj se nalazi župa kad nema svećenika, te uzalud prose, jer im biskup nema koga da daje. A ipak idemo u susret pogibelji, da do koju godinu i oveće župe ostanu bez pastira.

Još ima vjere u puku, još ima dobrih duša, koje će se ganuti i rado se žrtvujući doprinijeti velikom djelu, kad im se protumači ovo životno pitanje naših biskupija.

Netom se sabere prilična svota, odmah će se početi radnjom.

Na koncu, sjećajući se riječi Duha Svetoga; *Nisi Dominus aedificaverit domum, in vanum laboraverunt qui aedificant eam* (Ps. 126,1.), molim braću svećenike, da svaki dan u „memento“ preporuče i moralni i materijalni napredak sjemeništa.

Jer se radi o poduzeću, kojemu je cilj slava Božja i spas duša, nema dvojbe, da će Beg blagosloviti naš rad i uslišati naše molitve.

Draga braćo: Podignemo li sjemenište, ono će biti trajan spomenik naše vjere, naše revnosti za crkvu Božju, naše ljubavi prema puku ovih biskupija, znak našeg pravog rodoljublja, a najviše vječna zadužbina pred Bogom!

Uz svoj pastirski blagoslov što ga svima od srca podjeljujem, također već unaprijed zahvaljujem za svaki doprinos i za svaki rad za naše sadašnje i buduće sjemenište.

Br. 500. i 501/A.A.

O nekim ženitbenim propisima.

Opazilo se je, da se neki dušobrižnici kadkad ne drže, u pitanju ženitbe, propisa crkvenog Zakonika i naredaba ovog Ordinarijata pa se smatra potrebitim upozoriti na slijedeće:

1.) Ako se vjenčanje odgodi za šest mjeseci za dovršenih napovijedi ove se moraju obnoviti ako Ordinarijat drugčije ne odredi (Kan. 1030. §. 2.)

2.) Napovijedi se moraju obavljati u nedjelje i u zapovjedne blagdane. Nije dozvoljeno napovijedati u blagdane, koji su bili ukinuti (Kan. 1024.)

3.) Prama običaju u našim biskupijama (i prema kan. 1097. §. 2.) vjenčanje pripada župniku vjerenice. Ovo vrijedi i u slučaju da vjerenica živi u suložništvu u župi vjerenika. Prema naredbi ovog Ordinarijata nije dozvoljeno započeti napovijedanjem vjenčanja suložnika prije nego se primi dotični dopust Ordinarijata te prije nego se suložnica povraća k svojoj kući ili barem u svoju župu. U izvanrednim slučajevima mogu se župnici obratiti Ordinarijatu molbom, za oprost od ove naredbe.

4.) Kad se vjerenici prikažu župniku za vjenčanje a pripadaju različitim župama onda dušobrižnik, komu su se prijavili zaručnici, nek javi drugom župniku za napovijedi. Vjenčanje se ne smije obaviti prije trećeg dana, iza treće napovijedi (Kan. 1030. §. 1.). Ako su pak vjerenici suložnici ne smije ni jedan ni drugi dušobrižnik započeti napovijedanjem dok ne primi vijest, ili direktno od ovog Ordinarijata, ili od drugog župnika, da je bio udileljen otpust od zapreke suložništva te dok se nijesu suložnici rastavili. Vjenčanje se ne smije obaviti prije nego li jedan župnik drugomu javi o uspjehu obavljenih napovijedi.

5.) Svi župnici, bez iznimke, moraju se boriti protiv pogrdnog običaja suložništva te oostupati po uputama i odredbama, koje je izdao ovaj Ordinarijat u pogledu vjenčanja suložnika. Ne mora se samo tražiti dozvolu napovijedanja već i vjerenik mora doći u Šibenik, da primi spasonosnu opomenu, koju će mu

dati potpisani ili njegov zamjenik te izručiti i propisnu taksu, u ime pokore. Ako se dušobrižnik uvjeri, da nije moguće suložniku, ili mu je preveć teško, osobito radi velike udaljenosti, doći do Ordinarijata, nek zapita jednako dozvolu napovijedanja a suložnika nek pošlje, u ime pokore, dotičnom dekanu, koji će mu dati spasonosnu i shodnu opomenu. Ako nije ni ovo moguće, ili je odveć teško, da suložnik pogje do dekana nek ga dušobrižnik pošlje kojem obližnjem župniku u istu svrhu. Dekan ili dušobrižnik, komu se prikazao suložnik, javiti će to njegovu župniku, da je naime primio opomenu te eventualno i ispovjedio se. Jedino ovaj Ordinarijat može riješiti suložnika obveze, da se ne prikaže nikomu.

6.) Ako neki otvrdnuti suložnici, usprkos opomena župnika, žive u grijehu, bilo bi uputno, da ih se prijavi i političkoj vlasti da se tim ukloni sablazan i posješi vjenčanje.

7.) Prije nego započmu napovijedi suložnici će, svak u svojoj župi, zapitati javno u crkvi oprostjenje Bogu, župniku i puku radi grijeha i sablazni. Ako dušobrižnik zna, da to nemože postignuti nek onda on sam, prije nego napovijedi dotične suložnike, naime prije prve napovijedi, javno osudi grijeh suložništva i zapita u ime već rastavljenih suložnika javno oprostjenje.

8.) Preporučuje se, da vjenčanje suložnika bude obavljeno skromno bez ikakve svečanosti. Zabranjuje se dušobrižnicim, da prisustvuju piru onih koji su se vjenčali nakon suložništva. Vjenčanja onih koji se vjenčaju, bez prekornog predhodnog suložništva, nek se obave što moguće svečanije. Misa „pro sponsis“ i „benedictio nuptialis“ nemože se zaniijekati radi suložništva. Ako župnik cijeni, da bi se vjerojatno u nekim slučajevima, otklonila pogibelj suložništva kad bi se otpustila jedna ili dvije napovijedi nek se slobodno obrati Ordinarijatu, koji će pripravan dati potrebitu dispensu.

9.) Upozoruje se sve župnike na Kanon 1023. §. 2. i 3. glede onih vjerenika, koji su stanovali izvan svoje župe, za šest mjeseci, a koji put i za kraće vrijeme, ako je sumnja, da bi bili upali u kakvu kanonsku zapreku.

10.) Opozivlju se sve oblasti, koje je potpisani dao ili usmeno ili pismeno kojem dušobrižniku, u koliko se ne slažu s ovim naredbama i uputama.

11.) Kad se radi o vjenčanju ratnih udovica potrebno je da se dušobrižnik, u svakom slučaju, obrati Ordinarijatu pitajući shodne upute.

12.) Neki prekršaji i pogreške u ženitbenim i drugim pitanjima dogagjaju se jer neki dušobrižnici vjerojatno (što bez sumnje rijetki) nijesu još nabavili „Codex juris canonici“ ili ga, ako ga imaju, ne proučavaju. *Naregljujem*, da svaki dušobrižnik mora imati „Codex“. Ako ga nema nek ga slobodno nabavi za dotični župski ured, na troškove crkvinarstva. Može se nabaviti kod „Hrvatske Knjižare“ u Splitu.

Br. 499. i 500/A.A.

Svetogrdne kragje.

U zadnje doba učestale su svetogrdne kragje po župskim crkvama, a nije se nikad našlo svetogrdnog tata i ako su svi slučajevi bili odmah prijavljeni vlastima. To se dogodilo u Privlaci, Vodicama, Zatonu kod Nina, Ljubču, Briševu, Poljicima kod Nina, Petrčanima, Kožinu i Vrani i to kroz veoma kratko vrijeme.

Veoma žalim i osugljujem ovu žalosnu pojavu, koja porazno djeluje na vjernike a crkve lišava dragocjenosti, koje one posjeduju. Upozoruje se stoga veleč. dušobrižnike i crkvinarstva, da ne drže u crkvama dragocjenosti već u crkvenoj blagajni, opskrbljenoj sa tri ključa.

Gdje je običaj, da se zlato, u neke blagdane, izloži te iznesu u crkvi sve dragocjenosti, koje su vjernici kao zavjet darovali, nek se iste večeri blagdana ponovno pohrani u blagajnu i ne ostavi u crkvi, po oltarima.

Ove su kragje počinjene ne samo po crkvama, koje stoje osamljene, kao n. pr. u Vrani i Briševu, već i u crkvama, koje su okružene kućama i u blizini župskog stana. Stoga nek se sva crkvinarstva drže ove naredbe a dušobrižnici nek ne ostavljaju, po mogućnosti, ni novaca u škrabicama i ni sveto posugje, kao n. pr. kaleže. Ostavlja se pak razboritoj uvidjavnosti dušobrižnika, da li bi bilo uputno, dužnom čašću, sahraniti na sigurno mjesto Svetotajstvo, da u crkvi ne bude izloženo svetogrdnoj profanaciji.

Br. 532 i 535/A.A.

Formular oficija i mise o svetkovini Gosp. Našega Isukrsta Kralja.

Zadnje nedjelje oktobra (god. 1926. dneva 31. oktobra) svetkovati će se blagdan G. N. Isukrsta Kralja. Naregujem stoga svim svećenicim i upraviteljima crkava, da, na vrijeme, nabave oficij i misu za ovu svetkovinu. Nabavlja se, u latinskom formularu, kod »Hrvatske Tiskare« u Splitu. Cijena je za oficij dinara 6.50, a za misu dinara 4. Nadati se je, da će se moći nabaviti, barem prije svetkovine, u staroslavenskom jeziku, prevod mise i prefacij u istoj knjižari.

Br. 533. i 536/A.A.

Posude sv. Ulja.

Upozoruje se veleč. dušobrižnike na ovostranu naredbu dneva 25. veljače 1925. br. 534. i 395/A.A. (vidi list biskupije god. 1925. str. 24.), koju se mora tačno vršiti.

Neće se davati sv. Ulje, na veliki četvrtak, u staklenim posudama.

Preporučuje se veleč. dušobrižnicim, da se pobrinu, da na vrijeme pošalju pridignuti sv. Ulje, a da se glede doličnosti i čistoće posuda drže tačno i savjesno liturgičnih propisa.

Br. 512 i 504/A.A.

Prijavljivanje promjena u porodicam invalida.

Priobćuje se svim dušobrižnicima donji dopis Velikog Župana na znanje i upozorenje radi posljedica kojim oni mogu podleći ako zanemare ovu odredbu:

Veliki Župan Splitske Oblasti
Odelenje Socijalne Politike.

Broj 437/26

Split, 21. I. 1926

Predmet: preuzimanje likvidacije invalidskih podpora od 1 aprila 1926 sa strane kontrolnog odsjeka pri Financijskom Ravnateljstvu u Splitu.

Poreznom Uredu

Svima

Prvim aprila 1926 kontrolni odsjek pri Financijskom Ravnateljstvu u Splitu preuzima likvidovanje invalidskih penzija, koje ste do sada likvidovali i isplaćivali iz razdela Ministarstva za Socijalnu Politiku.

Krajem marta 1926 obustavite likvidovanje invalidskih penzija te zaključite odnosne stavke u likvidacionim knjigama, a izvatke dugovanja otpremite kontrolnom odsjeku pri Financijskom ravnateljstvu u Splitu radi uporedjenja s novo sastavljenim likvidacionim listovima. Iznimku prave naredbe i nalozi za isplatu koje ćete primiti od nas kroz mjesec april i maj 1926, i odnose se na likvidovanje i isplaćivanje sazrelih obroka do uključno 31 marta 1926, dakle budžetske periode 12/12 1925. Saobrazno članom 13 Financ. zakona za 1924/25. Vršićete likvidovanje i isplatu do kraja juna 1926 naredne budžetske godine. Poslije ovog roka nesmiijete vršiti nikakvu likvidaciju ni isplatu invalidskih penzija minule budžetske periode 12/12 1925/26.

Saobrazno čl. 80 zakona o državnom računovodstvu izmjenjenim čl. 19 Financ. zakona na 1922/23 po isteku računске godine 12/12 1925, a najdalje za mjesec dana, tj. do 31 jula 1926 sastaviti ćete spisak neizvršenih isplata za invalidske penzije i dodatke te ćete nam ga dostaviti za naše dalje uredovanje.

Ovaj spisak mora biti poimenično sastavljen i u njemu uneseno za koje vrijeme nije dotično lice primilo penziju i dodatke, kao i dotičnu sumu, naznačivši posebice penziju a posebice dodatke, te razlog zašto nije isplata izvršena.

Isplaćivanje invalidskih penzija vršiće se po isplatnim nalogima, koje ćete primiti pri kraju svakog mjeseca od Kontrolnog Odsjeka pri financijskom ravnateljstvu u Splitu.

Stranke su dužne na isplatnim nalogima potvrdjivati primitak vlastoručno na prostoru koji je zato odredjen ili ćete vršiti isplate na ruke punomoćnika koji su zato ovlašteni redovitim punomoćima ispuštenim od kotarskih sudova.

Posebnim pismom obratili smo se biskupskim ordinarijatima u Šibeniku, Splitu i Hvaru, i srpsko pravoslavnoj eparhiji u Šibeniku, da odrede shodno prema župskim uredima odnosno parohijskim zvanjima eda svaku promjenu u obiteljskom stanju invalida

njihovih porodica donose do znanja Kontrolnom Odsjeku pri Financijskom ravnateljstvu u Splitu.

Izdatke ćete poimenično zaračunavati u „Rashodniku Ministarstva za socijalnu politiku.“

Očekujemo primitak ove okružnice kroz osam dana.

Po naredbi Velikog Župana:
Lukatelo s. r.

Broj i datum kao sprijeda

Biskupskom Ordinarijatu.

Sibenik

na znanje s molbom da odredite shodno prema župskim Uredima odnosno prema Parohijskim zvanjima, da donasaju do znanja Kontrolnom Odsjeku pri Financijskom Ravnateljstvu u Splitu svaku promjenu u obiteljskom stanju invalida ili njihovih porodica.

Molimo da upozorite upravitelje župa ili parohijskog zvanja, da će materijalno odgovarati za naknadu štete državnoj blagajnici, koja bi pretrpila njihovom krivnjom radi propusta neprijavlivanja.

Po naredbi Velikog Župana:
Lukatelo s. r.

Br. 545 i 556/A.A.

Lijepljenje maraka na namirnice.

Upozoruje se, na ravnanje, svećenstvo, na čl. 14. br. 6. Pravilnika za izvršenje odredaba o taksama iz prevremenog zakona o trošarinu, taksama i pristojbama, što se tiče lijepljenja maraka na namirnice, koji glasi:

„Lijepljenje maraka na priznanice (namirnice) vrši se pre ispisivanja natpisa isprave tako da natpis ne bude ispisan preko maraka već iznad njih, a poništavanje se vrši time što će se prvi red sadržine isprave ispisati preko prilepljenih maraka i to tako da početak pisanja počne na čistoj hartiji i produžuje preko maraka.“

Br. 7. istog članka glasi: „Ako se taksa pri sačinjavanju priznanice u opšte ne bi platila ili ne bude prilepljena i poništena na propisani način kazniće se izdavalac i primalac petorostrukim iznosom neplaćene ili nepropisno plaćene takse pored redovne takse.“

NAREDBE I OGLASI SVETOVNIH VLASTI

Ministarstvo Vera Kraljevine S. H. S.

(Katoličko Odeljenje)

V. K. Br. 3801, 5 januara 1922 godine — Beograd.

Predmet: Verski prelazi iz spekulativnih pobuda, suzbijanje.

Prečasnom Kapitularnom Vikarijatu

Sibenik

Gospodin Ministar Vera naredio je rešenjem od 19 Decembra 1921 god. V. K. Br. 13.888, da se verskim predstavnicima svima ima skrenuti pažnja na fakat, da Ministarstvu Vera sa svih strana pristižu žalbe na česte prelaze iz jedne vere u drugu koji se vrše iz čisto spekulativnih razloga i to naročito u brakorazvodnim slučajevima, da bi se na taj način izbeglo propisima zakona, koji baš zato postoje, da bi se održao poredak u crkvi, porodici i društvu, pa je savetno, da crkvene vlasti suzbijaju ovakve pojave na svakom koraku.

Izveštavajući o tome čast je Katoličkom Odeljenju Ministarstva Vera učtivo zamoliti Prečasnog Naslov, da izvoli u tom pogledu izdati shodne upute područnom si dušobrižnom sveštenstvu.

Po naredbi Ministra Vera
Načelnik
(podpis nečitljiv)

Ministarstvo Vera Kraljevine S. H. S.

(Katoličko Odeljenje)

V. K. Br. 4574, 21 oktobra 1925 godine — Beograd

Predmet: Istupanje iz vere, taksa na molbu.

Prečasnom Biskupskom Ordinarijatu

Sibenik

Ministarstvo Finansija, Generalna Direkcija Posrednih Poreza, Takseno odeljenje, pod Br. 5588 od 29

septembra 1925 god. dostavila je Ministarstvu Vera sledeće:

„Povodom pokrenutog pitanja, da li i obične prijave istupanja iz ma koje veroispovesti podleže taksi iz T. Br. 324 p. v., Generalna Direkcija Posrednih Poreza, na osnovu čl. 43 zakona o taksama, objašnjava:

Ako se molbom traži odobrenje za istupanje iz ma koje veroispovesti, pa se po toj molbi (traženju) i rešava, da li da se to odobrenje da ili ne, onda se za takvu molbu plaća kaksa iz tač. e T. Br. 304, taks. tarife od 10, 30 odnosno 100 Dinara. Ali ako se istupanje samo prijavljuje, ne morajući čekati na takvo odobrenje, onda se za takvu prijavu plaća samo taksa iz T. Br. 1. taksene tarife.“

Katoličko Odeljenje Ministarstva Vera ima čast izvestiti o prednjem Prečasnog naslov, s molbom na znanje i obaveštenje područnog sveštenstva.

Po ovlašćenju Ministra Vera
Načelnik
Lanović v. r.

Kraljevina S. H. S. Ministarstvo Trgovine i Industrije

Br. 13609/II 26 decembra 1925 god. — Beograd

Velikom Županu Splitske Oblasti

Split

Ministarstvo Finansija - Generalna Direkcija Posrednih Poreza, poslalo je ovome Ministarstvu 5. decembra o. g. raspis br. 6724 sledeće sadržine:

„Neka društva i ustanove, koja su po tač. 5 čl. 5 zak. o taksama oslobođena od plaćanja taksa na predstave i molbe kad ove podnesu vlastima, stavljaju štambiljom da su „oslobođena od plaćanja taksa“ ne naznačivši kojih su taksa oslobođena. Takav po-

stupak ovih društava i ustanova nepravilan je, jer se time dovode u zabunu činovnici te uzimaju u rad i predmete ili im svršavaju takve pravne poslove, koji podleže plaćanju taksa zašto posle činovnici materijalno o'govaraju.

Da se ovako što nebi u buduće dešavalo i da se činovnici materijalno nebi štetili Generalna direkcija Posrednih Poreza preko svojih područnih vlasti saopštila je ovim društvima i ustanovama da do 15 decembra ove godine nabave štambilje na kojima će stajati: „Oslobodjeno samo od plaćanja taksa iz T. br. 1 rešenjem gospodina Ministra Financija od ... br ...“ i na svaku predstavku ili molbu koju upućuju vlastima takav štambilj utiskuju.

Posle ovoga roka ni jedna se predstavka ni molba ne može bez takse uzimati u rad ako ne nosi ovo označenje.

Prednje se dostavlja županu radi znanja i upravljanja.

Po naredbi Ministra Trgovine i industrije načelnik

M. Bojić s. r.

Poništavanje starokatoličkih brakova.

Objašnjenje ministarstva vjera

Ministar vjera je uputio velikim županima zagrebačke, primorsko-krajske, osiečke i srijemske oblasti ovo riješenje pod V. K. br. 181 od 13. januara 1926.:

„U povodu učestalih slučajeva, da duhovni sud Hrvatske starokatoličke crkve u Zagrebu postupa i sudi u brakorazvodnim parnicama kod prvobitno čistih rimokatoličkih brakova, koji su prelazom jednoga od bračnih drugova na starokatolicizam postali mješovitima, pa i konačno razvodi takove brakove i dozvoljuje starokatoličkoj stranci sklapanje novoga braka, smatra ministarstvo vjera svojom dužnošću, da u zaštitu ugrožene pravne sigurnosti dade javnosti ovo objašnjenje:

Prema članu IV. i danas u području Hrvatske i Slavonije važećega austrijskoga patenta od 29. novembra 1854. god., kojim je uveden opći austrijski građanski zakonik i prema članovima II. i III. isto tako u rečenom području važećeg c. patenta od 16. februara 1853. god. kojim je izdan t. zv. građanski sudovnik, na snazi je u Hrvatskoj i Slavoniji za državno područje samo za rimokatolike i za pravoslavne njihovo crkveno bračno pravo i samo su duhovni sudovi tih dviju konfesija nadležni da sude u bračnim sporovima sa pravnom valjanošću odnosnih presuda i za državno područje, dočim za pripadnike svih ostalih konfesija važi bračno pravo drugog poglavlja općeg austrijskog gra-

đanskog zakonika i za njih su i u bračnim sporovima samo redovni sudovi nadležni da postupaju i sude.

Prema §-u 43. u Hrvatskoj i Slavoniji važećeg ženidbenog zakona za katolike od 8. oktobra 1856. godine nadležan je u bračnim sporovima kod mješovitih brakova, kod kojih je jedna strana rimokatoličke vjeroispovijesti, samo rimokatolički sud da postupa i radi.

Prema § u 111. pak općeg austrijskog građanskog zakonika, ne može se za života oboje bračnih drugova da razriješ bračni vez kod sklapanja kojega je makar i jedno od njih bilo rimokatoličke vjeroispovijesti ni onda, ako obje stranke promjeniv vjeroispovjedanje, postanu pripadnici druge koje vjere.

Prema svemu tomu današnje je stanje zakonsko po istaknutim pitanjima ukratko ovo:

Za starokatolike je u Hrvatskoj i Slavoniji na snazi bračno pravo drugog poglavlja općeg austrijskog građanskog zakonika i za njih su i u bračnim sporovima za državno područje samo redovni građanski sudovi nadležni da postupaju i sude.

Duhovni dakle sud Hrvatske starokatoličke crkve u Zagrebu nema za državno područje zakonskoga temelja svomu opstanku i njegove su presude za državno područje bez ikakova pravnog dejstva.

Ali i kad bi rečeni sud pravno postojao za državno područje, ne bi bio stvarno nadležan da postupa i sudi u bračnim sporovima, kod kojih je makar i jedna samo strana rimokatoličke vjeroispovijesti.

A da je napokon i nadležan, ne bi po zakonu mogao da konačno razvede brak, kod sklapanja kojega je ma i jedno od vjerenika bilo rimokatoličke vjere.

Budući pak da su presude suda, koji uopće i ne postoji pravno i koji je u konkretnom slučaju stvarno nenadležan da sudi, sve kad bi pravno i postojao, a kojim se presudama konačno razvede zakonski nerazriješivi brakovi za državno područje absolutno pravno nevaljane i ništetne, prirodna je stvar, da se na njihovu osnovu ne mogu sklapati pravno valjani novi brakovi jer im je na putu zakonska smetnja postojećeg i zakonski nerazriješivog i pravno nerazriješivog bračnog veza, već i faktično na takovu osnovu sklopljeni brakovi - pravno, dakako, nevaljani - nose u stvari sve krivično pravne značajke objektivnog učina zločinstva dvobračja.

Prednje Vam se dostavlja radi znanja i dalje nadležnosti s pozivom, da ovo objašnjenje svestrano publikujete u Vašem administrativnom području i o učinjenom izvijestite ministarstvo vjera.

Ministar Vjera **M. Trifunović s. r.**

DIJECEZANSKA KRONIKA.

Svečanostima 900. godišnjice prenosa moći sv. Vlahu u Dubrovnik prisustvovao je i dijecezanski presv. Biskup (30. I. - 6. II.).

Službu Božju na Svijećnicu obavio je u katedrali dekan kaptola Monsignor Prelat Ivo Mirić.

Papin Dan. Dneva 12. veljače, na četvrtu godišnjicu Krunisanja Sv. Oca Pape PIJA XI. presv. Biskup je upravio Apostolskom Nunciju u Beogradu slijedeći brzovjav: „Nuncijatura Apostolska-Beograd, krunska ulica 57. Prigodom godišnjice Krunisanja sv. Oca Pape

klar, vjernici šibenske, zadarske biskupije sa svojim biskupom podastiru Njegovoj Svetosti čuvstva radosti, ljubavi, poslušna“.

Uvečer 13. veljače pri zapadu sunca zaslavila su sva zvona u Šibeniku, kao što i po svim crkvama biskupija, navještajući radosni god. U nedjelju po svim crkvama, prema naredbi, održali su se prigodni govori o Sv. Ocu i obavila svečana služba Božja.

U šibenskoj katedrali presv. Biskup, u prisustvu mirskog i redovničkog svećenstva, pontificirao je i izrekao prigodnu homiliju. Pjevao je „Cecilijanski Zbor“. Svečanost je dovršila pjevanjem „Tebe Boga hvalimo“. Bazilika je bila prepuna pobožnog svijeta. Prisustvovala su razne redovničke kongregacije i redovi, katolička društva. Iza sv. mise odaslanstvo hrv. kat. „Orla“ sa svojim predsjednikom gosp. V. Kulićem prikazalo je presv. Biskupu svoje čestitke za sretni god Sv. Oca.

Gospu Lurdsku proslavila je župska crkva u Docu i ove godine najsvečanije. Kroz cijeli dan crkva je bila puna vjernika. Mise su se redale jedna iza druge te je mnoštvo svijeta pristupilo sakramentima Sv. ispovjedi i pričesti. Prisustvovao je i presv. Biskup, ujutro rekao je tihu sv. misu a popodne je držao prigodni govor i podijelio je blagoslov sa Presvetim.

Na Pepelnicu - 17. veljače - u katedrali službu Božju je obavio kaptolski dekan Monsignor Mirić, uz pontifikalnu asistenciju, prije koje Biskup je blagoslovio pepeo. Istog dana uvečer započelo je u bazilici korizmeno propovjedanje, koje ove godine drži Monsignor Ante Šare.

U župskoj crkvi u Varošu (Šibenik) propovjeda, svakog četvrtka, O. Albert Bukić, gvardijan samostana Sv. Lovre.

Sprovod presv. biskupa Borzattia, dneva 19. veljače, vodio je u Zadru presv. Biskup te je obavio i svečane zadušnice.

Na četvrtu godišnjicu posvećenja presv. Biskupa, dneva 26. veljače, bila je u stolnoj bazilici svečana pjevana misa obljetnice.

Zavjetovanja. S. M. Bazilija (Kata) Vidulić, dneva 17. januara t. g. položila je, u samostanu benediktinaka u Šibeniku, vječne zavjete. S. Angjela (Kata) Desanti, dneva 23. januara t. g. položila je vremenite zavjete u benediktinskom samostanu u Pagu.

IMENOVANJA

O. Marcel Dubravica, župski vikar u Perušiću, imenovan je *ekskurentom* Popovića.

Don Lovre Fabijanić, dušobrižnik Vlašića i ekskurent Dinjiške, imenovan je i *ekskurentom* Povoljana na Pagu.

Preč. Don Ivo Ivanović, kanonik i uprav. župe Paga, imenovan je i *ekskurentom* Gorice na Pagu.

Don Marko Cvitanović, upravitelj župe Nevijdana i ekskurent Dobropoljane imenovan je i *ekskurentom* župe Kukljice.

„Unio Cleri Missionaria“. Upisali su se kao članovi u ovo društvo Mgr. Nikola Tabulov - Truta, din. 50: (a za DŠV Din. 50) Mgr. Ivan Mirić, din. 50:-

Mgr. Grgo Tambača, din. 15: Mgr. Ivan Bjažić, din. 30: prof. D. Rudolf Pian, din. 30: Don Niko Markov, din. 20: Don Krste Stošić, din. 15: Don Ante dr. Zorić, din. 20: Don Mitar Smirčić, din. 25: (a za DŠV din. 25) Don Frane Grandov, din. 15.

Izašla su već dosada četiri broja časopisa „Katoličke Misije“ koje se ponovno toplo preporučuje. Naručuje se kod „Uprava Kat. Misija“ Zagreb I. 147. Palmotićeve 33, (dinara 10.) suviše dinara 2 za brojeve novembra i decembra 1925.

NEKROLOGIJ.

Mgr. Ivan de Borzatti, naslovni posvećeni biskup milevski, apostolski administrator talijanskog dijela zadarske nadbiskupije, otoka Cresa, Lošinja i Lastova, preminuo je dneva 17. veljače sveto u Gospodinu. Rogjen je u Rabu, dneva 5. veljače 1851. regjen za svećenika 20. rujna 1873. a izabran za biskupa 11. ožujka 1907. Kao kaptolski vikar a kasnije kao apostolski administrator pokazao se je prama našem narodu uvijek pravednim i dobrim izglednim pastikom, koji je revnovao samo za duhovno dobro povjerenog mu stada. Njegovu sprovodu, dneva 19. veljače, prisustvovao je presv. dijecezanski biskup i obavio je zadušnice. Prisustvovali su od jugoslavenskog dijela zadarske nadbiskupije Preuzvišeni Nadbiskup Dr. Vinko Puljišić te svećenici: Don Miho Čurković, Don Ante Banić, Don Krste Vukić, Don Frane Šoša, Don Mirko Milić, Don Marko Cvitanović i Don Šime Meštrovic.

Don Pavao Košta, župnik u Kukljici, utješten svim sakramentima umirućih, usnuo je u Gospodinu, dneva 3. veljače u Preku. Rogjen dneva 15. veljače 1865. u Preku, zaregjen je svećenikom dneva 22. rujna 1888.

U zadarskoj nadbiskupiji dušobrižnikovao je u raznim mjestima. U zadnje doba teško je bolovao, a on je ovu kušnju, kojom ga je Gospod pohodio, podnašao kršćanskom ustrpljivošću. Sprovod je obavljen u rodnom mjestu Preku uz saučesće onih seljana i njegovih župljana i lijepog broja okolnog svećenstva. Počivao u Kristu! Preporučuje ga se molitvam braće svećenika.

KNJIŽEVNOST I UMJETNOST.

Unio Cleri Missionaria pro Jugoslavia — Knjižica I. **Misijski govori i predavanja** — Uredio Dr. Mihovil Opeka — U Ljubljani 1926 — Izdanje „Unio Cleri“ Tisak jugoslovanske tiskarne — Din. 7.

Disposizioni pontificie in materia d'arte Sacra. Din. 30. U knjizi su „Norme e suggerimenti per le commissioni dioecesiane ecc. per l'arte sacra,“ pak izvaci iz Kodeksa, koji se odnose na crkvenu umjetnost i razni formulari za sastavljanje inventara itd. crkvenih umjetnina — Hrvatska Knjižara — Split.

Odgovorni urednik i izdavatelj: **Kan. D. RUDOLF PIAN**
vlasništvo: **Šibenska Biskupska Kurija**

Odlikov. Graf. Zav. Tisk. E. Vitaliani i Sin - Šibenik